

**FORUM HOSPICJÓW POLSKICH**

List nr 26 7 listopada 2014 r.

KRS 0000289910, Regon 120599343, NIP 6783047971

Konto: Bank Pekao S.A. Nr 97 1240 1431 1111 0010 1863 8924

Adres do przekazania informacji, którą chcemy się podzielić z innymi Hospicjami:

Zarząd FHP ul. Fatimska 17, 31-831 Kraków, tel/fax 12 641 46 59,

e-mail: [zarzad@hospicjum.org](mailto:zarzad@hospicjum.org)**Symposium "Problemy etyczne w opiece hospicyjnej"**

Można jeszcze do dnia 12 listopada 2014 r. zgłaszać swój udział w symposium „Problemy etyczne w opiece hospicyjnej” mailowo: [stoklosa@hospicjum.org](mailto:stoklosa@hospicjum.org), telefonicznie 601739344. Zarząd Forum pragnie bardzo gorąco zachęcić do udziału w symposium, do którego zostali zaproszeni pracownicy nauki, mający kontakt z opieką hospicyjną. Drugą część symposium będzie poświęcona nakreśleniu problemów prawnych, które będą rozważane podczas przygotowywanego konwersatorium z prawa medycznego. Konwersatorium odbędzie się pod koniec 2014 r. lub na początku 2015 r. i zostanie połączone ze spotkaniem prezesów. Obecne symposium, kierowane jest do pracowników i wolontariuszy zespołów hospicyjnych i paliatywnych, którzy w niesieniu pomocy terminalnie choremu napotykają w opiece na różnego rodzaju problemy, w tym bioetyczne. Sądzymy, że będziemy mogli rozważyć podczas obrad temat pomocy hospicjum przez komisje bioetyczne. Zapraszamy tym goręcej, że w tej kadencji Zarząd Forum nie przewiduje następnego spotkania na tematy bioetyczne. Dzięki Panu Rektorowi Uniwersytetu Rolniczego możemy spotkać się w uczelnianym Centrum Konferencyjnym. Dojazd z Dworca PKP od strony zachodniej autobusem nr 105 lub 129 do przystanku Uniwersytet Rolniczy przy al. 29 Listopada (ok. 15 min). Parking dla samochodów na terenie Uczelni. Osoby zainteresowane noclegiem w hospicjum lub u wolontariuszy prosimy o kontakt tel. 601 739 344. Nie ma opłaty za udział w konferencji.

**Program****10.00 - Otwarcie Symposium****Sesja I - Prowadzenie O. dr Jerzy Brusilo OFMConv.**

10.15 - Autonomia lekarza i pacjenta, klauzula sumienia i dylematy wokół zgody pacjenta - ks. dr hab. Lucjan Szczepaniak SCJ

10.40 - Teologia choroby i umierania - aspekty duchowe opieki nad pacjentem w stanie terminalnym – ks. dr hab. Andrzej Muszala

11.05 - Pytanie o miejsce Hipokratesa i Samarytanina we współczesnej medycynie - ks. dr hab. Antoni Bartoszek

11.30 –Wpływ przemian gospodarczych w Polsce na relację lekarz-pacjent - dr n. med. Marcin Jacek Jabłoński

11.55 – Rola komitetów bioetycznych w pracy lekarza – ks. dr Jerzy Brusilo

12. 20 dyskusja

13.15 - Lunch

**II Sesja Prowadzenie Ks. A.Dziedziul MIC**

13.50 - Aspekty prawne w pracy lekarza – prawnik

14.10 – Dyskusja – zebranie tematów na konwersatorium „Dylematy prawne pracownika medycznego”

14.40 - Kampanie społeczne i edukacyjne oraz ich rola w propagowaniu opieki hospicyjnej – mgr Agnieszka Całek

15.00 – Msza św.

**Wykładowcy:**

Ks. dr hab. Antoni Bartoszek – Dziekan Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego  
O. dr Jerzy Brusilo - Uniwersytet Papieski Jana Pawła II Międzywydziałowy Instytut Bioetyki

mgr Agnieszka Cątek – Instytut Dziennikarstwa, Mediów i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego

Ks. Andrzej Dziędul Dyrektor Hospicjum Domowego Księża Marianów w Warszawie, kapelan Forum Ruchu Hospicyjnego

dr n. med. Marcin Jacek Jabłoński – Instytut Psychologii Wydziału Filozoficznego Akademii Ignatianum w Krakowie

Ks. prof. Andrzej Muszala dyrektor Międzywydziałowego Instytutu Bioetyki Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II

Ks. dr hab. Lucjan Szczepaniak - Uniwersytet Papieski Jana Pawła II Międzywydziałowy Instytut Bioetyki

## **MIESIĄC LISTOPAD**

W listopadzie w Hospicjach odbywają się spotkania z osobami, które utraciły swoich bliskich. Poniżej w ramach dzielenia się doświadczeniami informacja z dwóch Hospicjów

### **1. Zaduszki Hospicyjne**

Ośrodek Hospicjum Domowe Księża Marianów w Warszawie co roku urządza koncert dla osieroconych. Koncert odbywa się w Kościele, a Pracownicy i Wolontariusze wykonują wspaniałą dekorację na którą składają się fotografie tych, którzy odeszli. W tym roku koncert „Zaduszki Hospicyjne” odbędzie się w czwartek 6 listopada w Kościele Matki Bożej z Lourdes ul. Wileńska 69/Szwedzka

#### **Program Zaduszek**

Koncert 17:00

Nieszpory za zmarłych 18:00

Msza św.

Wypominki i spotkanie przed kościołem

Wykonawcy Koncertu:

17:00 – 17:20 zespół „TACET” Anna Krzysztofik, Narta Dziewianowska-Pachowska, Emilia Dutkiewicz, Michał Szulachowski, Stanisław Czaj

17:20 – 17:40 saksofonista Małgorzata Markiewicz wokalistka i pianista Paweł Perliński

17:40 – 18:00 Jadwiga Teresa Stępień i organista Stanisław Czaj

### **2. Msza Św. dla Krakowian, którzy utracili swych bliskich**

TPCh Hospicjum im. św. Łazarza wzorem roku ubiegłego zaprasza Krakowian, którzy utracili swych bliskich w ostatnich latach na **Mszę Św. sprawowaną przez Jego Eminencję Ks. Kardynała Stanisława Dziwisza w intencji Tych, którzy odeszli przed nami.** W czwartek 20 listopada godz. 16.30 w Bazylice O.O. Franciszkanów przy ul. Franciszkańskiej w Krakowie, w listopadowy czas zadumy nad sensem choroby, sensem życia, sensem śmierci będziemy łączyć się w modlitwie z bliskimi, których utrata jest obecna w naszych sercach. Przed i po Mszy Św. wolontariusze Hospicjum św. Łazarza będą rozprowadzali wśród przybyłych opracowany materiał na temat przeżywania żałoby, a po Mszy Św. psychologowie zapraszają na spotkanie do sali przy Bazylice.

## **PRAWO**

Dziennik Gazeta Prawna 4 listopada 2014 r. pisze, że stowarzyszenia mogą stracić prawo do uproszczeń rachunkowych. Organizacje nieprowadzące działalności gospodarczej będą musiały sporządzać pełne sprawozdania finansowe za rok 2014, jeżeli w najbliższych

miesiącach nie zapadną w nich decyzje o tym, że chcą być podmiotami mikro (Dz.U. 2014 r. poz. 1100 z zm.), która weszła w życie 5 września 2014 r. Decyzje o byciu podmiotem mikro dla stowarzyszeń podejmuje organ zatwierdzający sprawozdania finansowe czyli Walne Zebranie Członków. Jeżeli taka uchwała nie zostanie podjęta to mimo że np. stowarzyszenie czy fundacja nie działają dla zysku i nie prowadzą działalności gospodarczej to będą musiały sporządzać pełne sprawozdanie finansowe czyli takie jak duże firmy według wzoru określonego w załączniku nr 1 ustawy o rachunkowości. Decyzja (uchwała Walnego Zebrania) musi zapaść do 31 marca 2015 r. Obowiązujące dotychczas rozporządzenie z 15 listopada 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości dla niektórych jednostek niebędących spółkami handlowymi, nieprowadzących działalności gospodarczej (Dz.U. 2001 r. nr 137, poz. 1539 ze zm) zostało uchylone. Pisaliśmy o tym w Liście nr 21. Szkolenie, które odbędzie się 10 grudnia 2014 r. w Krakowie będzie również obejmowało powyższe zagadnienia.

### **Ustawa z 25 lipca 2014 r. o zmianie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1188)**

Do 1 listopada zwiększyła się liczba placówek, w których umieszczenie podopiecznego rodziny zastępczej powoduje zmniejszenie świadczeń. Z listy placówek skreślone zostały zakłady opiekuńczo lecznicze, zakłady pielęgnacyjno opiekuńcze i zakład rehabilitacji leczniczej, a wprowadzone zostały hospicja stacjonarne, oddziały medycyny paliatywnej, areszt śledczy, schronisko dla nieletnich, zakłady karne i poprawcze. (źródło: Dziennik Gazeta Prawna z 2 listopada 2014 r. nr 212)

### **Akty prawne**

- Dz.U. 2014 poz. 1502 Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 września 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy – Kodeks pracy
- Dz.U. 2014 poz. 1491 Ustawa z 10 października 2014 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw, wejdzie w życie 15 listopada z wyjątkiem art. 1 pkt 8 który wejdzie w życie 1 maja 2015 r.
- Dz.U. 2014 r. poz. 1495 Rozporządzenia ministra pracy i polityki społecznej z 16 października 2014 r. w sprawie wymiany informacji dotyczących organizacji pożytku publicznego, wejdzie w życie z dniem 15 listopada z wyjątkiem paragrafu 2 pkt 2, który wchodzi w życie 1 grudnia 2014 r.

### **Sprawozdanie ze Spotkania Szkoleniowo – Formacyjnego w Licheniu**

W dniach 24 – 26 października 2014 r. w Licheniu odbyło się VII Spotkanie Szkoleniowo – Formacyjne. Głównym tematem tegorocznego Spotkania Licheńskiego było „Hospicjum w służbie rodzinie terminalnie chorego” i miało na celu omówienie spraw i zagrożeń na jakie narażona jest rodzina w współczesnym świecie oraz problemów, które odbijają się na współpracy z zespołem hospicyjnym. Podczas warsztatów dyskutowano sprawy związane z zarządzaniem wolontariatem, organizacją opieki nad rodzinami w żałobie, duchowością, różnymi odcieniami bezinteresowności oraz klauzulą sumienia.

Ks. Prof. Piotr Kieniewicz rozważając problemy polskiej rodziny mówił, że rodzina współczesna pokazuje jaka jest kondycja społeczeństwa. Problemy wiążą się ze zachodzącymi zjawiskami takimi jak spadek dzietności, wzrost zaangażowania zawodowego, kryzysu relacji wzajemnych i rozbitcie rodzin. Nie umiemy komunikować się ze sobą, nie umiemy być w relacji. Każdy ma swoje pieniądze, swoją karierę, znajomych – to jest rozbita

rodzina. Hospicjum daje czas na zamknięcie swego życia. Pomaga pożegnać się ze swoją karierą, pomaga pojednać się rodzinie ze sobą, daje choremu i rodzinie czas na najważniejsze spotkanie. Hospicjum daje wsparcie duchowe: towarzyszenie w cierpieniu, rozmowę i modlitwę przy konającym. Daje umocnienie duchowe: sakramenty święte i zwiastowanie słowa Zmartwychwstanie.

Psycholodzy z Hospicjum św. Łazarza Panie Agnieszka Karpowicz i Elżbieta Wesołek, które przygotowały wykład i warsztat o rodzinie w podsumowaniu zaznaczyły, że najważniejszymi zadaniami związanymi z pomocą rodzinie pacjenta pozostają: towarzyszenie, wspieranie oraz edukowanie na temat celów i organizacji opieki hospicyjnej. Dlatego też nie można pominąć potrzeby ustawicznego kształcenia personelu, w celu sprostania niełatwym wyzwaniom związanym ze sprawowaniem całościowej opieki nad pacjentem i jego rodziną. W związku z rozwojem myśli hospicyjnej i dbałością o jak najlepsze realizowanie jej założeń nie zmniejsza się potrzeba kontynuowania kampanii społecznych mających na celu pokazywanie znaczenia hospicjum dla funkcjonowania społeczeństwa, a także zwracanie uwagi organów państwowych na wzrastającą potrzebę realnego wspierania opieki paliatywnej i hospicyjnej. Ważnym zadaniem każdego z nas jest też troska o rodzinę jako podstawową komórkę społeczeństwa oraz przekazywanie młodym pokoleniom wartości jakimi są otwartość na potrzeby i pomoc osobom zbliżającym się do kresu życia.

W spotkaniu wzięło udział 153 osoby z 33 hospicjów: z Hospicjum Matki Teresy w Bardejowie, z Bydgoszczy Hospicjum im. bł. Ks. Jerzego Popiełuszki, z Hospicjum Domowego w Chełmie, z Hospicjum w Chorzowie, z Stowarzyszenia Opieki Hospicyjnej Ziemi Częstochowskiej w Częstochowie, z Hospicjum św. Jana Pawła II z Dębicy, z Hospicjum Elbląskiego, z Hospicjum Gliwickiego, Hospicjum Domowego im. ks. E. Dutkiewicza z Jastrzebia Zdroju, z Hospicjum Homo Homini św. Brata Alberta w Jaworznie, z Hospicjum Domowego Caritas w Kielcach, z TPCCH Hospicjum św. Łazarza z Krakowa, z Hospicjum Kutnowskiego, z Hospicjum w Licheniu, z Hospicjum Dobrego Samarytanina w Lublinie, z ZDOH Caritas Archidiecezji Łódzkiej, Hospicjum bł. S. Bernardyny Jabłońskiej z Miechowa, Hospicjum św. Wojciecha z Mrągowa, TPCCH Hospicjum św. Józefa z Ostrowa Wkp., trzy hospicja z Radomia Ojca Pio, Królowej Apostołów i Caritas, z Sopotu Hospicjum św. Faustyny, TPCCH Hospicjum w Świdnicy, Tarnowskiego Hospicjum Domowego bł. Fryderyka Ozanama z Tarnowa, z Hospicjum Królowej Pokoju z Tarnowskich Gór, z Hospicjum Domowego Caritas w Toruniu, z Hospicjum Domowego Księży Marianów z Warszawy, z Hospicjum Matki Teresy z Kalkuty w Zabrze, Hospicjum Jezusa Miłosiernego w Zakopanem, Hospicjum św. Elżbiety z Złotowa, Hospicjum św. Jana Pawła II w Żorach, Hospicjum Domowego z Żyrardowa. Wśród uczestników spotkania było między innymi 6 kapelanów, 4 lekarzy, 15 pielęgniarek, 5 psychologów, 3 fizjoterapeutów, 3 pracowników socjalnych, 2 księgowy, 9 zarządzających, 5 koordynatorów wolontariatu, 15 wdów i 1 wdowiec, 2 uczniów, 1 student, 1/3 stanowili babcie i dziadkowie, 1/2 rodzice. 40% osób było po raz pierwszy.

## **WOLONTARIAT W ONKOLOGII I KARDIOLOGII – AKTYWNOŚĆ DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ SENIORÓW na X Forum Rynku Zdrowia**

Portal Rynek Zdrowia zamieścił w ostatnich dniach informacje z X Forum Rynku Zdrowia. Między innymi możemy dowiedzieć się że Wolontariuszy są niezbędnie potrzebni do dalszej opieki nad seniorami, którzy po operacjach kardiochirurgicznych są wypisywani do domów. Dzieci nie chcą zgłaszać się po rodziców i wolontariat jest konieczny aby zastąpić brak chętniej do opieki rodziny – wypowiedź prof. Mariana Zembali z Zabrze.

Pani Premier zapowiedziała na spotkaniu z mieszkańcami Kraśnika, że postanowiła sobie iż do końca tej kadencji Sejmu założy 500 klubów wolontariatu, od szkół poczynając po uniwersytety trzeciego wieku. Mówiła o tym również na spotkaniu z amazonkami i działaczkami przyjaciół Dzieci w Iławie. Niesienie pomocy ludziom chorym onkologicznie w ramach wolontariatu nazwała „działalnością niemedyczną, ale publiczną, niedochodową”.